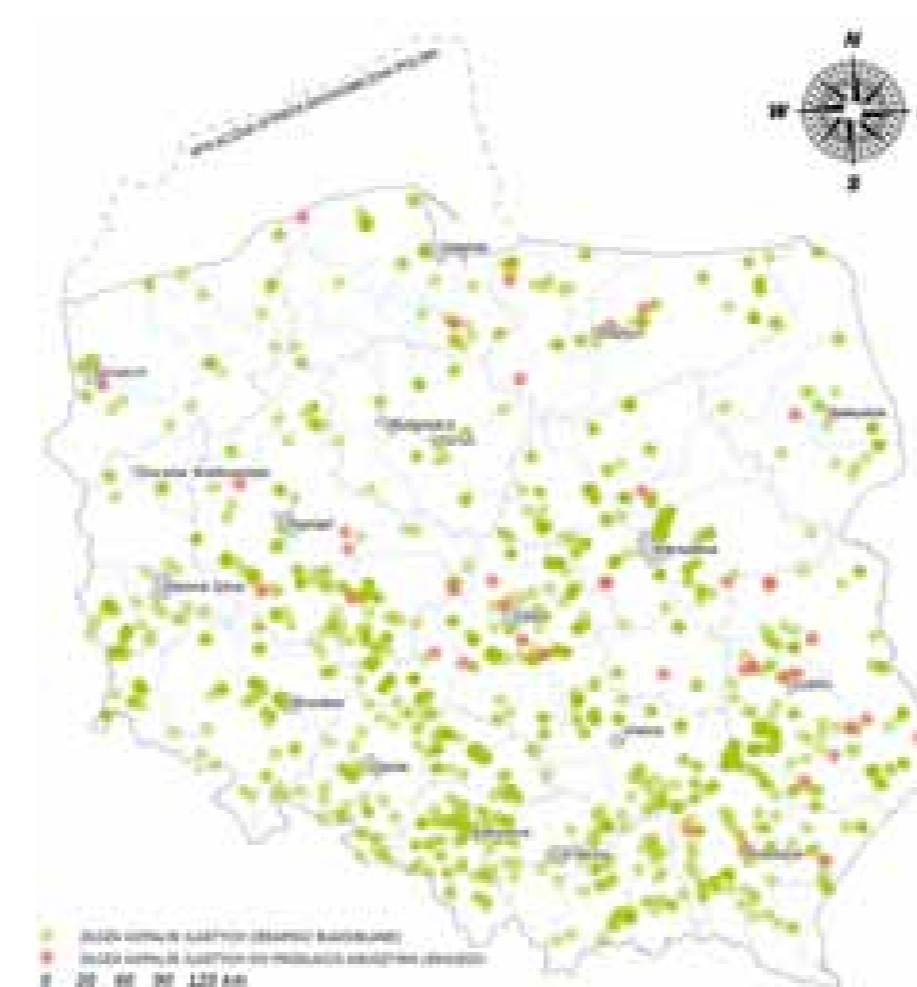

SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ I DO PRODUKCJI KRUSZYWA LEKKIEGO

Surowce ilaste służą do produkcji ceramiki budowlanej i kruszywa lekkiego.

Do produkcji ceramiki budowlanej służą różnorodne skały ilaste, które po zarobieniu wodą tworzą plastyczną masę, dającą się formować oraz piaski, zwane schudzającymi, które dodaje się do surowca ilastego dla poprawienia właściwości masy ceramicznej. Po wypaleniu w wysokiej temperaturze surowiec ceramiczny nabiera odpowiednich właściwości fizycznych i technicznych. Kopaliny ilaste i schudzające występują zazwyczaj w jednym złożu.

Kopaliny do produkcji ceramiki budowlanej występują powszechnie na terenie całego kraju.

Do najważniejszych należą: czwartorzędowe iły i mułki zastoiskowe (na północy i w centrum Polski), lessy, gliny lodowcowe, gliny aluwialne i zwiertelinowe oraz górnomioceno-plejoceno-skie (od 11 do 2 mln lat temu) iły serii poznańskiej (południowy zachód Polski) i krakowieckiej (południowy wschód kraju).

W 2017 ROKU ZASOBY BILANSOWE KOPALIN ILASTYCH CERAMIKI BUDOWLANEJ WYNIOSŁY PONAD 2 MLD M³ W 1157 ZŁOŻACH, A WYDOBYCIE 1,5 MLN M³.

Z surowców ceramiki budowlanej produkuje się budowlane elementy konstrukcyjne – cegłę, pustaki, dachówki i in.; ceramikę wykończeniową i dekoracyjną – płytki ścienne i posadzkowe; ceramikę sanitarną.

Surowce ilaste do produkcji ceramicznego kruszywa lekkiego (keramzytu i glinoporytu) mają dużo mniejsze znaczenie w gospodarce. **Występują one w 41 złożach, a zasoby bilansowe wyniosły 168 mln m³. WYDOBYCIE W ROKU 2017 WYNIOSŁO NIECO PONAD 100 TYS. M³.**

Czy wiesz, że..!

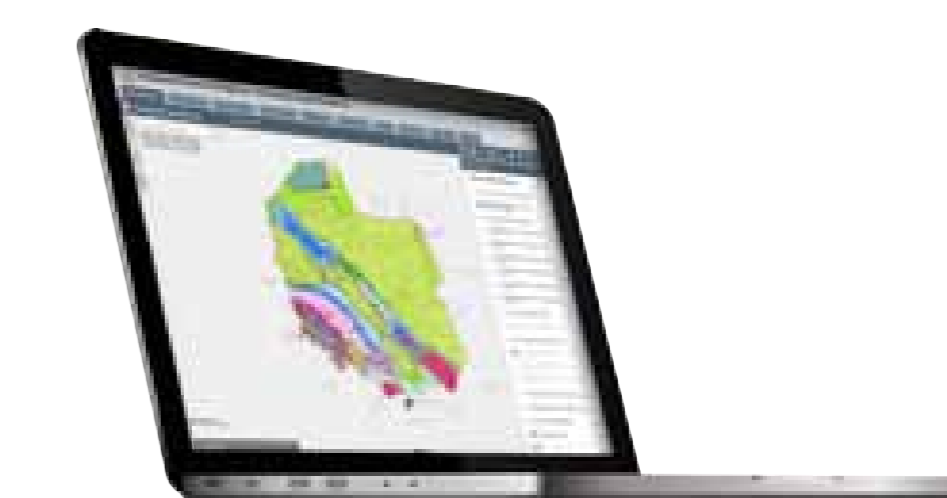
Nazwa minerałów ilastych pochodzi z gr. „ilos”, co oznacza błoto.

Iły „krakowieckie” - Ciechocin, ark. Rozwadows. Coll. T. Uberta. Muzeum Geologiczne PIG-PIB

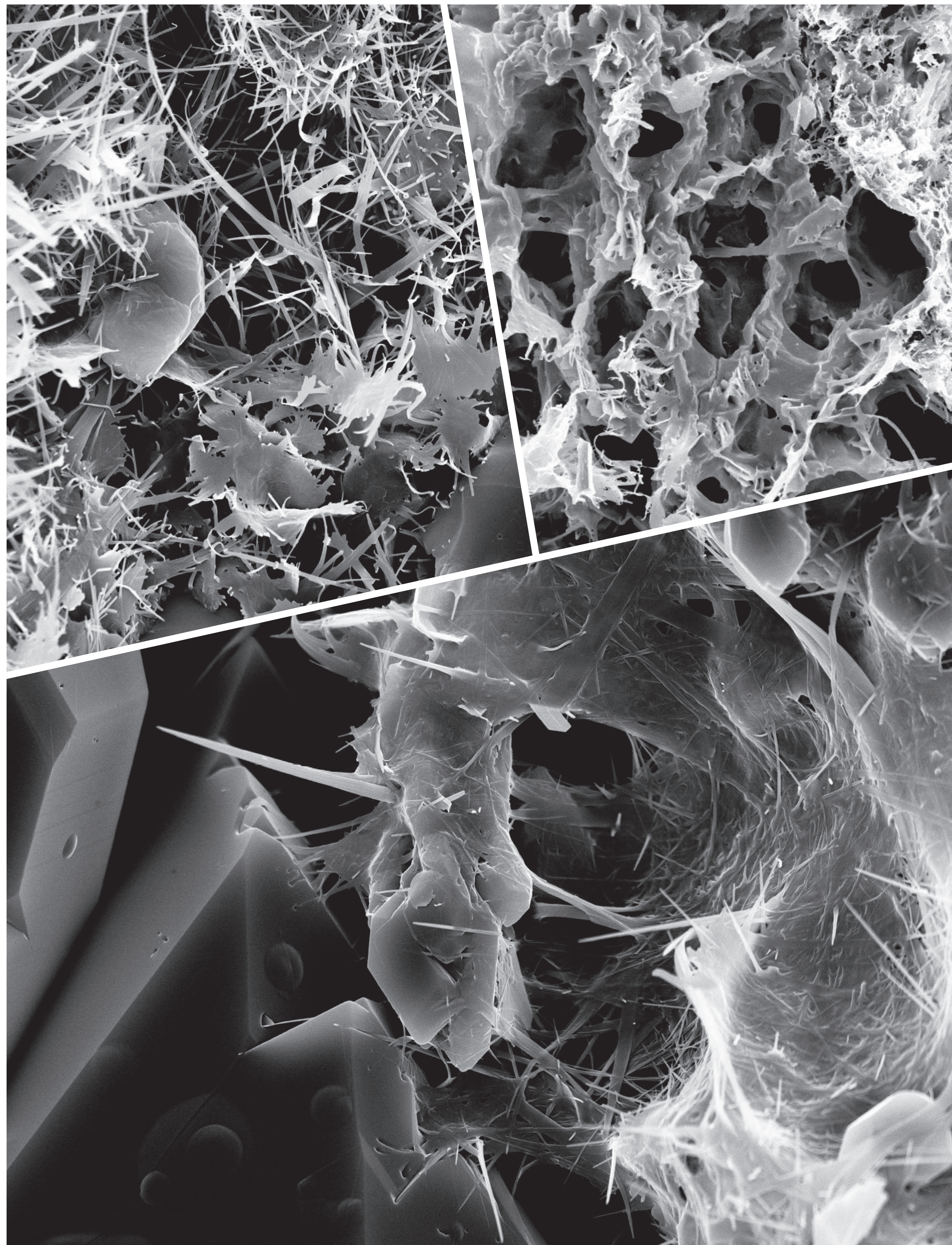
PIG, w imieniu Skarbu Państwa, gromadzi dane geologiczne z terenu całego kraju, także te dotyczące kopalin ilastych ceramiki budowlanej.

Dane te, w większości w postaci cyfrowej, udostępniane są przez Narodowe Archiwum Geologiczne i kilkanaście specjalistycznych baz danych (**CBDG, Midas, Infogeoskarb, Rejestr Obszarów Górniczych, Bank Hydro**). Instytut aktywnie podejmuje działania w celu wdrożenia dyrektywy INSPIRE, której zadaniem jest standaryzacja informacji przestrzennych państw Unii Europejskiej.

← **DOSTĘP DO INFORMACJI GEOLOGICZNEJ**
geologia.pgi.gov.pl

Innowacyjny portal danych przestrzennych jest efektem dwuletnich prac, mających na celu utworzenie ogólnodostępnego zasobu danych przestrzennych oraz integrację danych i modernizację architektury GIS. Jest to nowoczesne narzędzie do analizy danych, gdzie informacja przestrzenna jest skategoryzowana i częściowo zinterpretowana na potrzeby różnych zagadnień oraz dziedzin gospodarki.

Fot. 1-3. Głównym składnikiem skal ilastych wykorzystywanych w ceramice budowlanej, oprócz prezentowanego obok na planszy „Surowce ceramiczne” kaolinitu jest illit (zasadowy glinokrzemian potasu i glinu). Na zdjęciach widoczna skomplikowana gmatwanina kryształów illitu. Długość lewej ramki fot. 1. - 25 µm, prawej fot. 2 - 70 µm, a prawej fot. 3 - 20 µm. Mikroskop elektronowy. Fot. L. Giro. PIG-PIB

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy

ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa
tel. (+48) 22 45 92 000, biuro@pgi.gov.pl
www.pgi.gov.pl

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Zeskanuj kod smartfonem
i dowiedz się więcej...

